

Den Sammenhængende Kommunale Ungeindsats (KUI) i Praksis

NOTAT
Maj 2019

Indhold

Indledning	2
Formål	4
Målgrupper	5
Målgruppen for Den Kommunale Ungeindsats	5
Én indgang, én plan og én kontaktperson	7
Én indgang - Ét samlet ungecenter	8
3 teams	9
Én Kontaktperson - uddannelseskoordinator	11
Én plan – Uddannelsesplan og Min plan	12
Fælles ledelse	13
Ledelsesorganisering	14
Fælles mål	15
Økonomi	16
Tidsplan for implementering	16
Den videre implementering	16

Figurer og tabeller

Figur 1: Målgruppens størrelse	5
Figur 2: Den unges møde med kommunen	8
Figur 3: Indgange og veje	9
Figur 4: Teams	10
Figur 5: Den unges vej ind i KUI	12
Figur 6: Den unge og ledelsen	14
Figur 7: Ledelsesorganisering	15

Indledning

Størstedelen af de unge i Sønderborg Kommune klarer sig godt. De gennemfører på bedste vis deres grundskole, påbegynder og gennemfører deres ungdomsuddannelser, videreuddanner sig eller kommer i job. De forskellige trivselsundersøgelser peger på, at størstedelen trives med de bump og udfordringer livet giver.

I Sønderborg Kommune, som i alle andre danske kommuner, er der en gruppe unge, som har det svært. De trives ikke i folkeskolen, kommer uheldigt ind i uddannelsessystemet og / eller har det svært med tilknytningen til arbejdsmarkedet. Kort sagt, har de det grundlæggende svært i livet. Der er gennem en årrække igangsat en række initiativer, men det kan konstateres, at der stadig er mulighed for forbedringer.

Dette var det politiske afsæt for aftalen "Bedre veje til uddannelse og job", som regeringen (på et bredt funderet parlamentarisk grundlag) fremlagde oktober 2017.

Intentionerne er ikke til at tage fejl af. Den unge skal i centrum. Der skal tænkes i helheder og de unge skal ikke selv koordinere hjælp og indsatser. Det kan lyde banalt og selvfølgeligt, men for nogle af de mest udsatte unge, har (og er) virkeligheden været noget ganske andet. Planer ud fra de bedste faglige vinkler, intentioner og gode viljer, bliver, af de unge, oplevet som fragmenteret og usammenhængende.

Virkeligheden er, at knap 8% af de unge mellem 15 og 25 år ikke har tilknytning til hverken uddannelse eller arbejde. Uddannelse og arbejde udgør nogle af de vigtigste fællesskaber i vores samfund, og disse fællesskaber er denne gruppe ekskluderet fra. Det er både problematisk i et ungeperspektiv og alt andet end bæredygtigt i et samfundsperspektiv. Alle unge ønsker grundlæggende at være en del af de fællesskaber, som uddannelse og beskæftigelse udgør. Det kan og skal vi gøre bedre.

Byrådet i Sønderborg vedtog december 2018 strukturerne for den samarbejdsmodel ungeindsatsen skal bygges op omkring. KUI i praksis er beskrivelse af hvordan arbejdet skal tilgås, så den sammenhængende kommunale ungeindsats er fuldt forankret pr. 1. august 2019.

Du sidder nu med "Den Sammenhængende Kommunale Ungeindsats i Praksis" i hånden, og tænker måske: "Nåh så kom der endnu en reform på ungeområdet. Mere af det samme". Faktisk er det denne gang et forsøg på, at samle alle de gode indsatser og tiltag der virker, og tænke dem ind i en samlet helhed. Dette har også været tilgangen i de nedsatte arbejdsgrupper, hvis arbejde udmøntes i denne beskrivelse. Derfor bygger modellen blandt andet på elementer fra Helhedsplanen (på Børne og Ungeområdet), samarbejdet med Ungdomsuddannelserne, det velfungerende samarbejde mellem Jobcenteret og Ungdommens Uddannelsesvejledning og den tværsektorielle samarbejdsaftale omkring STU (samarbejde mellem Handicap og Psykiatri, Jobcenter og ungecenter). Hvis det virker for de unge, skal vi ikke lave det om. Omvendt er det også et opgør med de mange planer og parallelindsatser, som de unge oplever. Sidstnævnte skal der gøres op med. Det der giver mening skal i fokus.

Der er lavet mange rapporter og undersøgelser, der peger på hvad der virker i forhold til de unge. Senest "Unge uden uddannelse eller beskæftigelse". Det er svært at være uenig i anbefalingerne, som baserer sig på de kommuner der klare sig godt i målingerne. Anbefalingerne bygges op omkring 3 områder¹:

- Overordnet styring og opfølgning
- Arbejdstilrettelæggelse der understøtter samarbejde

¹ Økonomi- og indenrigsministeriet (marts, 2019) "Unge uden uddannelse og beskæftigelse" del 2, side 4

- Konkrete indsatser rettet mod de unge

"Den Sammenhængende Kommunale Ungeindsats i Praxis" er et konkret bud på, hvordan vi lytter til anbefalingerne, men også husker dem det handler om; De unge.

I forbindelse med opstarten af arbejdet med den kommunale ungeindsats i Sønderborg, blev der afholdt en "Kickoff-dag" på tværs af forvaltningerne i Havnbjerg (oktober 2018). Vi havde i den forbindelse besøg af en ung mand, som siden 12-års alderen havde været en del af "restgruppen". En uhyggelig og tankevækkende fortælling om en dreng/ung i mistrivsel. Det var også en fortælling om de mange fagpersoner der havde forsøgt at hjælpe ham og hans familie. En af deltagerne spurgte den unge mand: "Hvad tænker du man kunne have gjort anderledes". Til det svarede han: "Man skulle nok ikke så hurtigt have givet slip på mig". En god periode er kun god, hvis den afløses af endnu en god periode. Stabilitet, genkendelighed, tydelige krav, anerkendelse og vedholdenhed (også selvom han fyldte 18) kunne være en konklusion på hans svar.

Vi må ALDRIG glemme de unge, når vi organiserer os i kommunerne.

Derfor skal nærværende beskrivelse af den kommunale ungeindsats i Sønderborg læses og forstås i et ungeperspektiv. Den unge skal IKKE nødvendigvis forstå vores organisatoriske opbygning og samarbejdssnitflader. Når de møder Sønderborg Kommune er det ambitionen, at de skal møde **én enhed, én forståelse og én ramme**. Når den unge træder ind "har vi bolden". Den unge skal ikke sendes rundt fra den ene afdeling til den anden, fordi ansvar og afgørelse "ligger hos nogen andre". Det bliver vores opgave, at sørge for at relevante myndigheder og indsatser bliver inddraget. Det må aldrig blive den unges ansvar.

Dette mindset er grundlæggende som forståelsesramme for den fremtidige ungeindsats i Sønderborg.

Dette er IKKE mere af det samme, men faktisk en markant ændring i strukturerne i arbejdet med de unge.

Vi skal bygge på det der allerede virker, og udbygge og udvikle samarbejdet mellem de relevante aktører, der arbejder for og med de unge.

God læselyst!

Formål

Af dette notat fremgår, hvordan en ny teamstruktur på tværs af forvaltningerne Job og Velfærd samt Børn, Uddannelse og Sundhed skal danne rammen om den unges oplevelse af Sønderborg Kommune som én sammenhængende enhed. Denne oplevelse skal stedfæstes, så den unge møder kommunen ad én indgang, i mødet med én kontaktperson og med afsæt i én plan.

Formålet med dette notat, "KUI i praksis", er at etablere en struktur inden for hvilken implementeringsarbejdet skal udføres, så den sammenhængende kommunale indsats er fuldt forankret pr 1. august 2019.

Af projektbeskrivelse til implementering af KUI i Sønderborg Kommune (februar 2019) fremgår det at arbejdet med implementeringen er organiseret efter en matrix-struktur, hvor den fælles chefgruppe vil agere styregruppe. For at sikre den faglige indsigt og kompetence til udarbejdelsen af KUI, er afdelingsledere fra de relevante fem myndighedsafdelinger en del af implementeringsgruppen. Gruppen har arbejdet med drift i praksis. Der er ligeledes nedsat en økonomigruppe, der vil varetage økonomiske konsekvenser af implementeringsarbejdet. Styregruppens opgave er at sikre konsensus mellem den politiske/lovgivningsmæssige beslutningsgrundlag og implementeringsgruppens løsningsforslag.

Med den kommunale ungeindsats oprettes 3 teams, som har til opgave at sikre, at ungeindsatsen for unge med særligt komplekse sager koordineres og optimeres i forhold til den enkelte unge. Med teamstrukturerne oprettes samtidig funktionen uddannelseskoordinator, som har til formål at være tovholder på indsatserne. Dette skal sikre en simpel og tilgængelig kommunal løsning for den unge, som er det overordnede formål med KUI.

Der arbejdes på at relevante afdelinger samles under et tag, således at viden og arbejdsgange deles. Dette skal øge bevidstheden om faglige perspektiver og viden om de muligheder den unge har til rådighed. Samtidig vil et samlet 'hus' have en signalværdi i forhold til den koordinerede indsats.

Strategiske og driftsmæssige mål styres af en tværgående ledergruppe, med reference til styregruppen. Dette skal sikre at flerfagligheden prioriteres og koordineres. De strategiske tiltag har yderligere til formål at skabe en underliggende kultur med fokus på flerfaglig tænkning og gensidig forståelse.

Målgrupper

Målgruppen for Den Kommunale Ungeindsats

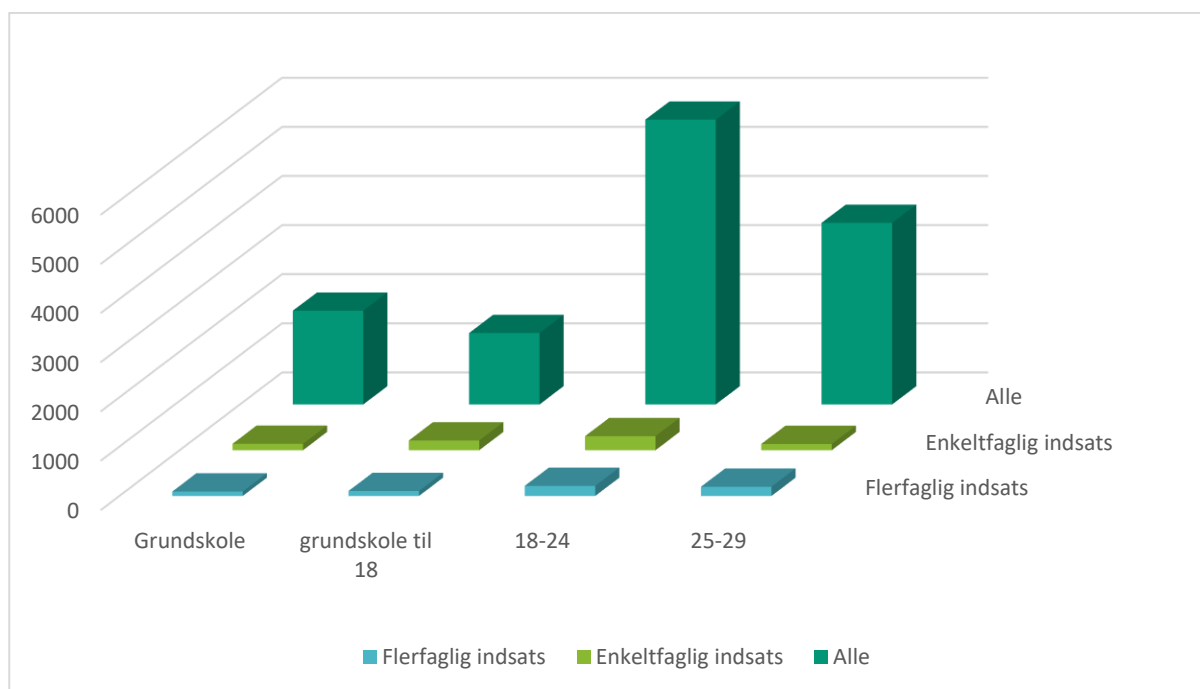
Med den politiske aftale fra 2017 om "Bedre veje til uddannelse og job", og de herefter vedtagende love (L199, L200, L201 og L202), får kommunerne det fulde ansvar for unge i aldersgruppen 14-25 år. I aftalen er der, fra national hånd, udpeget to overordnede mål for den Kommunale Ungeindsats:

1. I 2030 skal mindst 90 pct. af de 25-årige have gennemført en uddannelse
2. I 2030 skal andelen af unge op til 25 år, som ikke har en tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet, være halveret.

De nationale mål omfatter således alle unge under 25 år, hvilket også bliver den overordnede målgruppe for KUI i Sønderborg Kommune. Derudover vil der være et øget fokus på gruppen 25-30 år i forhold til beskæftigelse og uddannelse. Dette fokus kommer som en naturlig følge, da man inden for beskæftigelsesområdet opererer med en ungedefinition på 18-30 år. Organisatorisk er gruppen af unge delt i 4 kategorier:

1. Unge i grundskolen (til og med 9. klasse)
2. Unge udenfor grundskolen til og med det 17. år
3. Unge i aldersgruppen 18-25 år
4. Unge i aldersgruppen 25-30 år

Figur 1: Målgruppens størrelse

Af figur 1 fremgår målgruppens størrelse. I april 2019 var der i Sønderborg Kommune 9.151 unge i målgruppe 15-25 år og yderligere 3.694 unge i gruppen 25-30 år. Af figuren fremgår det også at målgruppen kan inddeles yderligere efter behov for indsatser:

A) Ingen behov for indsatser. De fleste unge (ca. 85 %) finder relativt selvstændigt videre i uddannelse og/eller beskæftigelse, og har dermed ikke brug for kommunale indsatser.

B) Enkeltfaglige indsatser. Nogle unge har brug for lidt mere vejledning på hvordan de bedst kommer videre. Den enkeltfaglige indsats vil typisk være en Ungdommens Uddannelsesvejleder (UU vejleder) (under 18 år) eller en jobrådgiver (over 18 år).

C) Flerfaglige indsatser. En lille gruppe af de unge har brug for mere koncentrerede og bredtfaavnende indsatser. Denne gruppe, som ofte er kendetegnet ved komplekse problemstillinger, der er målgruppen for de **3 teams**.

Der er knap 8 % af de unge mellem 15 og 24 år, der ikke er i gang med eller har en uddannelse og som ikke er i beskæftigelse. Det er denne restgruppe, som vil være den primære målgruppe i forhold til arbejdet i de 3 teams. Under de førnævnte gruppe 1-4 kan målgruppe estimeres ud fra følgende talmateriale.

1. Unge i grundskolen (til og med 9. klasse).

Der er i april 2019 1.905 tilmeldte elever på 8. og 9. klassetrin. Af disse:

- Går 89 i specialtilbud, og antages at kræve flerfagligt koordinering.
- 35% af eleverne på 8. klassetrin vurderes ikke uddannelsesparate, og får dermed som minimum en enkeltfaglig indsats (UU).
- For 9. klassetrin er andelen af ikke uddannelsesparate reduceret til 22% (130 elever)

2. Unge uden for grundskolen til og med det 17. år

Der er 1.451 unge uden for grundskolen under 18 år april 2019. Af disse:

- Går 264 på 10. klassetrin
- 735 er meldt ind på en gymnasial uddannelse
- 156 er på en erhvervsuddannelse.

Dermed er 1.155, svarende til 79,6 % af gruppen, i et uddannelses tilbud. Af disse vil nogle have behov for fastholdende aktiviteter (ofte udbudt af uddannelsesinstitutionerne), og nogle kan have igangværende kommunale aktiviteter.

Af de unge uden for uddannelse og beskæftigelse er:

- 90 unge er i et forberedende tilbud og STU
- 10 er fritaget fra aktivitet.

Det forventes at disse ca. 100 unge vil kræve en flerfaglig indsats.

Uddannelsesplanen

Med KUI bliver det obligatorisk for alle unge at have en uddannelsesplan.

Ansvar

UU vejlederne har det overordnede ansvar for planen. Dog har Jobcenter ansvar for unge over 18 med en beskæftigelsesrettet indsats. Alle parter der er involveret i den unges sag er forpligtet på at sikre at planen bliver opdateret med eventuelle uddannelsesrettede tiltag.

Uddannelsesparathedsvurdering

Vurderingen foretages på det 8. og 9. klassetrin, og inddrager parametre der er af faglige, sociale og private af karakter. For eksempel motivation, samarbejdsevne og karakterer. Unge der vurderes ikke uddannelsesparate tildeles som minimum en enkeltfaglig indsats.

3. Unge i aldersgruppen 18-25 år

I april 2019 er der 5.795 unge mellem 18 og 25 år. Ud af dem er 853 tilknyttet kommunen. Af disse er:

- 274 på uddannelsesparat uddannelseshjælp
- 153 på aktivitetsparat uddannelseshjælp
- 51 i et ressourceforløb
- 10 i et jobafklaringsforløb
- Dvs. ca. 488 unge i denne gruppe kræver en ungeindsats svarende til ca. 8,4%

4. Unge i aldersgruppen 25-30 år.

I april 2019 er der 3.694 unge mellem 25 og 30 år. Ud af den er 1.082 tilknyttet kommunen. Af disse er:

- 98 på uddannelsesparat uddannelseshjælp
- 81 på aktivitetsparat uddannelseshjælp
- 106 i et ressourceforløb
- 28 i et jobafklaringsforløb
- Dvs. ca. 313 unge i denne gruppe kræver en ungeindsats svarende til ca. 8,5%

Unge visiteret uddannelsesparat på uddannelseshjælp, er unge som vurderes kan påbegynde uddannelse inden for et år. For nogle af disse unge vil en enkeltfaglig indsats være tilstrækkeligt. Aktivitetsparate og ressourceforløb vil oftest kræve en flerfaglig indsats.

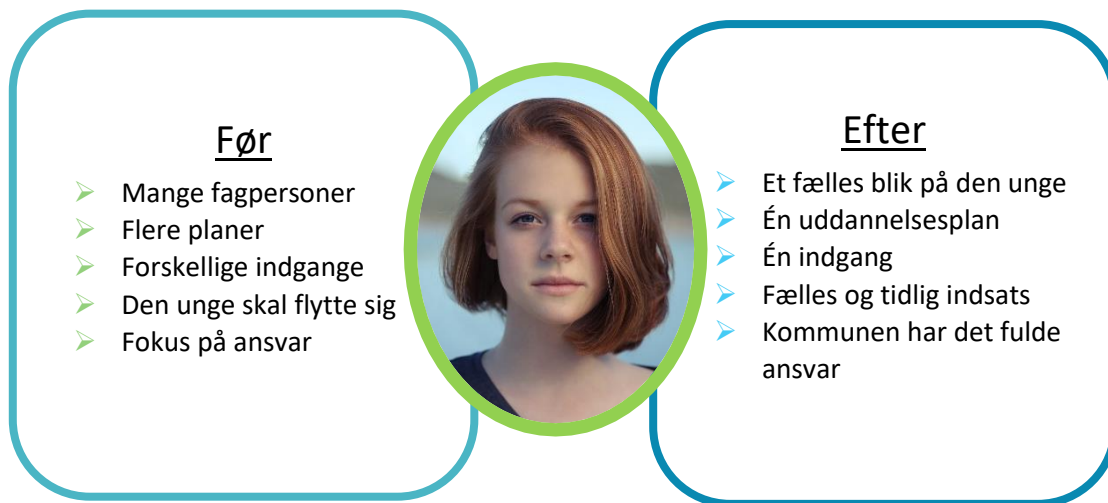
Én indgang, én plan og én kontaktperson

Ifølge loven om den kommunale ungeindsats (L201) skal "Kommunalbestyrelsen [sørge] for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats i kommunen på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og socialindsatsen."² Det overordnede mål med KUI er at skabe en simpel og tilgængelig løsning for den unge, hvor ansvaret for sagsbehandling placeres hos kommunen. I mødet med kommunen skal den unge derfor møde én indgang ([Jobcenteret/ungecenteret](#)), én plan (uddannelsesplan og Min Plan med inddragelse af uddannelsesplanen) og én kontaktperson ([uddannelseskoordinator](#)).

Som det fremgår af figur 2, ændrer KUI måden hvorpå den unge møder kommunen. Dette er særligt tilfældet for unge med komplicerede sager, som kræver flerfaglig indsats. Den unge kunne, før KUI, blive mødt med et fragmenteret forløb hvor de forskellige afdelinger varetog særskilte opgaver, der ikke altid var koordinerede med andre forløb, som den unge deltog i. Dermed kunne sagsbehandlingen fremstå som mange usammenhængende planer, med mange personer, som den unge skulle forholde sig til, og en følelse af selv at stå for egen sagsbehandling. Med KUI er formålet at samle flerfaglige indsats, så ansvaret for koordinering placeres klart og tydeligt hos kommunen. Her møder den unge én person som står for at formidle én klar plan, med tydelige mål. Planen koordineres i et af de [3 teams](#) som oprettes med KUI.

² Folketinget (2018) " Lov om ændring af lov om vejledning om uddannelse og erhverv samt pligt til uddannelse, beskæftigelse m.v." (L201)

Figur 2: Den unges møde med kommunen

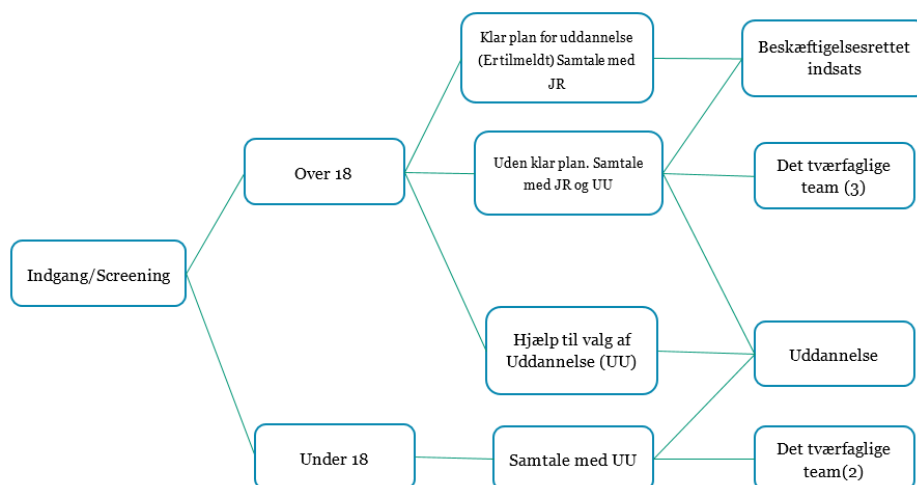
Én indgang - Ét samlet ungecenter

Som en del af implementeringen af KUI i Sønderborg Kommune arbejdes der på at oprette [et samlet ungecenter](#), hvor indsatsen forankres. De unge får således én fysisk indgang ind til den kommunale ungeindsats. For unge, som er tildelt en uddannelseskoordinator, bliver denne indgangen ind for den unge, så den unge ikke skal koordinere sin egen sag.

Der arbejdes henimod, at ungecenteret bemannes med medarbejdere fra Jobcentret, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Handicap- og Psykiatri, Myndighed Unge og Handicap og Pædagogisk Psykologisk Rådgivning og Ungerådgivningen. Nogle medarbejdergrupper vil have en fast arbejdsstation på ungecenteret, hvor andre medarbejdere vil have en mere sagsafhængig tilknytning. Den endelige bemanning vil blandt andet afhænge af lokaleforhold.

For unge uden for grundskolen som ikke har uddannelse eller er i beskæftigelse, og som ikke er kendte af kommunen på anden vis, vil det også blive ungecenteret, som er indgangen. Her vil de møde en kontaktperson (UU vejleder/jobrådgiver), som hjælper dem godt på vej, uanset om det er en enheds- eller en flerfaglig indsats der er den gode løsning for dem. Hvis det er relevant vil team 2 eller 3 blive inddraget (Se figur 3).

Figur 3: Indgange og veje

For de unge over 18 år vil den primære kontaktperson være jobrådgivere fra jobcenteret, hvor det vil være UU vejleder for unge under 18 år. Henholdsvis jobrådgiver og UU vejleder vil derfor generelt udpeges som uddannelseskoordinator, hvor flerfaglige indsatser findes nødvendige. De unge som typisk er i målgruppen, der har behov for en flerfaglig indsats kan fx være:

- Unge på uddannelseshjælp eller modtagere af ressourceforløbsydelse. Både enhedsindsats og flerfaglig indsats
- Unge på myndighedsområdet, Handicap og Psykiatri. Både enhedsindsats og flerfaglig indsats (minus førtidspension)
- Ikke-uddannelsesparate unge, som skal have vejledning af UU. Både enhedsindsats og flerfaglig indsats
- Unge, der af personlige eller sociale årsager har behov for støtte fra en eller flere enheder i kommunen for at komme i job eller uddannelse.
- Unge, der har fået tildelt en kontaktperson (uddannelseskoordinator)

3 teams

Med KUI oprettes teams, som har til opgave at sikre at unge med behov for flerfaglige indsatser får den hjælp og vejledning som de har brug for. Hermed sikres en flerfaglig og samlet tilgang til unge med komplekse sager, hvilket forventes at øge den unges udbytte, samt at hjælpe den unge hurtigere og sikrere på vej mod uddannelse og beskæftigelse. Arbejdet i teamstrukturen skal tage udgangspunkt i den unges overordnet plan og sikre synergien mellem fagområderne.

Der oprettes et team for hver gruppe af unge, som skildret i figur 4 herunder. Teamsene består af fagpersonale fra relevante

Skærpet fokus på overgange

Med KUI og teamfunktionerne sættes der særligt fokus på de overgange som er en naturlig del af den unges udvikling. Særligt er der fokus på den unges udgang og grundskolen og overgangen til myndighed ved det 18 år.

Formålet med det skærpede fokus er at sikre at den unge ikke tabes på vejen.

Der arbejdes med overlevering mellem teams, fortsættelse af indsatser samt fastholdelse.

kommunale afdelinger i forvaltningerne Job og Velfærd og Børn, Uddannelse og Sundhed, som tilsammen dækker den kommunale ungeindsats.

De 3 teams har til opgaver at:

- Mødes med fastsatte intervaller
- Drøfte unge med muligt behov for flerfaglig indsats
- Tilbyde råd og sparring til relevante fagpersoner
- Indkalde relevante samarbejdspartnere (vigtigt for at indsatserne får den ønskede effekt)
- Holde fokus på den unges overordnet plan

Ad hoc medlemmer kan bl.a. være:

- Netværk
- Myndighed Unge og Handicap (ved sag)
- Ungdomsskolen (Gadeplan, SSP, SFK)
- Støtte kontaktpersoner/familiekonsulenter
- Sundhedscenter
- Misbrugscenteret.

Figur 4: Teams

Team 1

- Målgruppe: Unge i grundskolen
- Placering: Ude på skolerne
- Opgaver: Råd, sparring, tildeling af uddannelseskoordinator og fokus på fælles plan
- Medlemmer: Ungerådgiver, UU, PPR, Sundhedsplejen, Ad hoc efter behov*
- Mødefrekvens: Hver 3. uge

Team 2

- Målgruppe: Unge under 18 uden for uddannelse og beskæftigelse
- Placering: Ungecenteret
- Opgaver: Råd, sparring, tildeling af uddannelseskoordinator, fokus på fælles plan og plan for overgang 17-18 år
- Medlemmer: Ungerådgiver, UU, PPR, Jobcenter, Ad hoc efter behov*
- Mødefrekvens: Hver 14 dag, ungecenter

Team 3

- Målgruppe: Unge over 18 uden for uddannelse og beskæftigelse
- Placering: Ungecenteret
- Opgaver: Råd, sparring, tildeling af uddannelseskoordinator og fokus på fælles plan
- Medlemmer: Jobcenteret, UU, Handicap/Psykiatri-myndighed, Ad hoc efter behov*

* Ad hoc medlemmer kan bl.a. være Netværk, Myndighed Unge og Handicap (ved sag), Ungdomsskolen (Gadeplan, SSP, SFK), Støtte kontaktpersoner/familiekonsulenter, sundhedscenter og Misbrugscenteret.

Team 1 får ansvaret for unge, der går i grundskolen. Teamet består af en gruppe faste medlemmer i form af Ungerådgivningen, PPR, UU og Sundhedsplejen. Team 1 befinder sig ude på skolerne i Sønderborg Kommune i tæt kontakt med de unge. Det forventes, at der er et tæt samarbejde mellem team 1 og lærere på skolen, så en tidlig indsats muliggøres. 2 gange årligt afholdes en ungekonference, hvor de lokale teams mødes og får defineret behovet for flerfaglige indsatser. Disse konferencer tilknyttes uddannelsesparathedsvurderingerne i 8. og 9. klasse i januar måned. De lokale teams har en mødefrekvens på ca. hver tredje uge. På møderne kan unge indstilles til teamet, som vurderer om en flerfaglig indsats skal anvendes. Hvis dette er tilfældet, kan der knyttes en uddannelseskoordinator på den unge.

Team 2 dækker gruppen af unge, der har forladt grundskolen og som endnu ikke er fyldt 18 år. Gruppen er dækket af skærpede krav til uddannelse og beskæftigelse. For disse unge vil indgangen være ungecenteret, som har ansvar for 10. klasse, og hvor UU vejlederne er placeret. Som ved team 1 består team 2 af faste og ad hoc medlemmer. Desuden kobles jobcenteret på, da der i team 2 er fokus på at overdrage den unge til team 3 efter det 18 år. Dette fokus skal sikre, at den unge ikke tabes mellem to stole, når vedkommende bliver myndig. Der udarbejdes en model for dette skærpede samarbejde, inspireret af modellen for STU. Teamet har derudover opgaver som team 1 i forhold til sparring og tildeling af uddannelseskoordinator. Teamet mødes ca. hver anden uge i ungecenteret.

Team 3 har ansvar for gruppen over 18 år. Indgangen for ukendte unge er nu jobcenteret, men bliver, ifølge planen, flyttet til det samlede ungecenter. Kontaktpersonen vil fortsat være jobrådgiver. Der er, i team 3, et særligt fokus på overleveringen af unge fra team 2 til team 3, når de unge fylder 18. Hvis den unge allerede har en flerfaglig indsats, er der mulighed for at uddannelseskoordinatoren følger med, så den unge ikke skal tilknyttes en ny. Team 3 består af faste medlemmer fra jobcenteret, ungdommens uddannelsesvejledning og handicap og psykiatri. De kan, som de andre teams, trække relevante ad hoc medlemmer ind. Opgaverne er, også her, sparring og råd, samt tildeling af uddannelseskoordinator. Teamet mødes ca. hver anden uge.

Forberedende Grunduddannelse

Som en del af "Bedre veje til uddannelse og job oprettes tillige en ny uddannelse, som er et tilbud til unge med behov for en ekstra indsats for at kunne tage uddannelse eller job. FGU Sønderjylland åbner d. 01.08.2019.

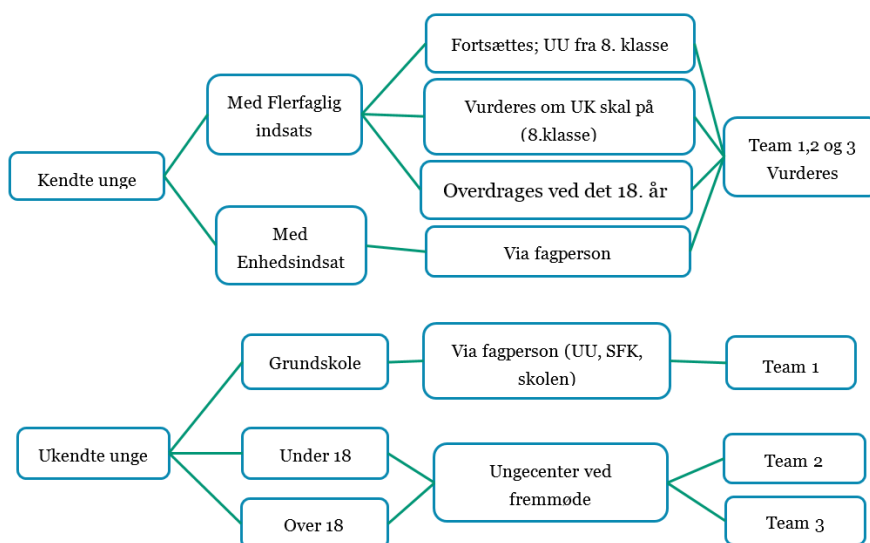
Dette uddannelsesstilbud er tænkt ind i UU vejledernes arbejdsgang, og derigennem KUI'en, da det er dem der skal målgruppevurdere unge der kan have gavn af tilbuddet.

Én Kontaktperson - uddannelseskoordinator

Som en del af at få gjort den unges kontakt med kommunen simpel og tilgængelig oprettes der med KUI en ny funktion, som har til opgave at være tovholder på flerfaglige indsatser, samt at være den unges kontakt. Det er foreslået at denne funktion får titlen uddannelseskoordinator, da formålet med de flerfaglige indsatser primært er, at få den unge videre i uddannelse.

Den unge kan tilbydes en uddannelseskoordinator, når det af teamet vurderes, at den unge, af personlige eller sociale årsager, har behov for støtte fra flere enheder i kommunen for at kunne komme i beskæftigelse eller uddannelse. Dette skal ske med inddragelse af den unge og evt. forældre. Det er vigtigt at påpege, at ordningen er frivillig, og at den unge skal inddrages både i processen og beslutningen om tildeling af en uddannelseskoordinator. Dvs. den unge kan fravælge ordningen, men kan ikke vælge hvem der skal være uddannelseskoordinator.

Figur 5: Den unges vej ind i KUI

Det er primært UU-vejlederen, der tildeles som uddannelseskoordinator for unge tilknyttet team 1 og 2. For unge, der er over 18 år tilknyttet jobcenteret, vil det primært være jobrådgiveren i jobcentret. I særlige tilfælde, hvor den unge har en særlig god relation til en anden kommunal medarbejder, vurderer teamet denne mulighed. Uddannelseskoordinatoren har følgende opgaver:

- Uddannelseskoordinatoren skal være bindeledet mellem de forskellige indsatser
- Uddannelseskoordinatoren skal koordinere forløbet for den unge, og sikre at den unge kommer hele vejen rundt
- Uddannelseskoordinatoren har ansvaret for Uddannelsesplanen (i jobcenterregi er det ansvaret i forhold til Min Plan)
- Uddannelseskoordinatoren skal både være en administrator og en relations person (særligt, når der ikke er andre støtteforanstaltninger iværksat)

Hvis en anden medarbejder udpeges som uddannelseskoordinator, vil det stadig være UU-vejlederen eller jobrådgiveren, der har ansvaret for Uddannelsesplanen i tæt dialog med uddannelseskoordinatoren.

Kontaktpersonfunktion i forhold til støtte til at få struktur på livet og mestre hverdagen tolkes som opgaver, der allerede udføres i den kommunale forvaltning. Dette omfatter blandt andet:

- Støtte-kontaktpersoner efter Serviceloven, dels på børneområdet, dels på voksenområdet
- Mentorere på beskæftigelsesområdet.

Disse funktioner bibeholdes, og medarbejderne forbliver organisatorisk i eksisterende afdelinger. Der er dog i den forbindelse et opmærksomhedspunkt omkring det 18. år, hvor lovgivningen foreskriver at kontaktpersonen kan fortsætte hen over det 18. år. Dermed vil den unge kunne møde flere fra kommunen ud over uddannelseskoordinatoren. Det er vigtigt at relevante personer bliver opdaterede på den unges sag, således at fornemmelsen af at skulle 'starte forfra' med hver ny person mindskes.

Én plan – Uddannelsesplan og Min plan

Som en del af den kommunale ungeindsats er der krav om én plan for den unge, som samler de relevante sektorplaner. Planen skal sikre, at den unge har overblik over hvilke mål der arbejdes mod. Samtidig skal planen

hjælpe til med at koordinere indsatser, så de understøtter de overordnede mål om uddannelse og beskæftigelse. De tilknyttede medarbejdere kan på den måde sikre, at delmål og tiltag de igangsætter, understøtter den overordnede plan.

Den overordnede plan vil, for unge under 18 være uddannelsesplanen. For unge over 18 uden en beskæftigelsessag vil det være jobcenterets Min Plan der er den overordnede plan. Uddannelsesplanen er obligatorisk frem til det 25. år, og indarbejdes som sektorplan under Min Plan. Herunder vil andre relevante sektorplaner også fremgå. Alle medarbejdere tilknyttet en ung er forpligtet til, at oplyse om ændringer i indsatser og tilbud som har betydning for uddannelsesplanen og Min Plan. Uddannelseskoordinator har ansvar for, at planen er opdateret og koordineret. Hvis uddannelseskoordinator ikke er UU-vejleder/jobrådgiver er det sidstnævnte der har ansvaret for helhedsplanen.

Fælles ledelse

Sønderborg Kommune har valgt en samarbejdsmodel til implementeringen af den kommunale ungeindsats. Med denne model forbliver ledelsesansvaret uændret.

Som det vises i figur 6 nedenfor bestræber samarbejdsmodellen på at understøtte målene om et simpelt og tilgængeligt system. En koordineret ledelse, samt udpegede fælles mål på området skal medvirke til at skabe en kultur af fælles forståelse af kompetencer, perspektiver og muligheder på ungeområdet. Ligeledes skal ledelsesstrategierne understøtte visionen om et fælles syn på den unge med udgangspunkt i udsagnet "Vi tror på dig". Den koordinerede indsats skal tilrettelægges sådan at en fælles forståelse af den unges kompetencer og ressourcer kommer i fokus på tværs af indsatser. De fælles strategier skal sikre at der skabes strukturer, der understøtter de 3 teams, så samarbejdet er knyttet sammen på et organisatorisk snarere end et relationelt plan.

KUI strategi

Vision/mission:

- Sønderborg Kommune vil styrke de flerfaglige indsatser på ungeområdet
- Sønderborg Kommune vil sikre en simpel og tilgængelig kommune
- Sønderborg kommune vil styrke den unge i deres valg af uddannelse og job

Tiltag:

- Ét samlet ungecenter
- 3 teams
- Fælles ledelsesorganisering
- Mindset-ændring "vi koordinerer for og med den unge"

Figur 6: Den unge og ledelsen

	Før	Efter
Den Unge	➤ Mange fagpersoner ➤ Flere planer ➤ Forskellige indgange ➤ Den unge skal flytte sig ➤ Fokus på ansvar	➤ Et fælles blik på den unge ➤ Én kontaktperson ➤ Én uddannelsesplan ➤ Én indgang ➤ Fælles og tidlig indsats ➤ Kommunen har det fulde ansvar
Ledelse	➤ Ledelse af afdelinger ➤ Enkeltstående afdelinger ➤ Fagspecifikke tilgange ➤ Fagspecifikke strategiske mål	➤ Ledelsesstyret fællesindsats ➤ Ungecenter ➤ Teamindsats ➤ Tværgående lederforum ➤ Fælles strategiske mål

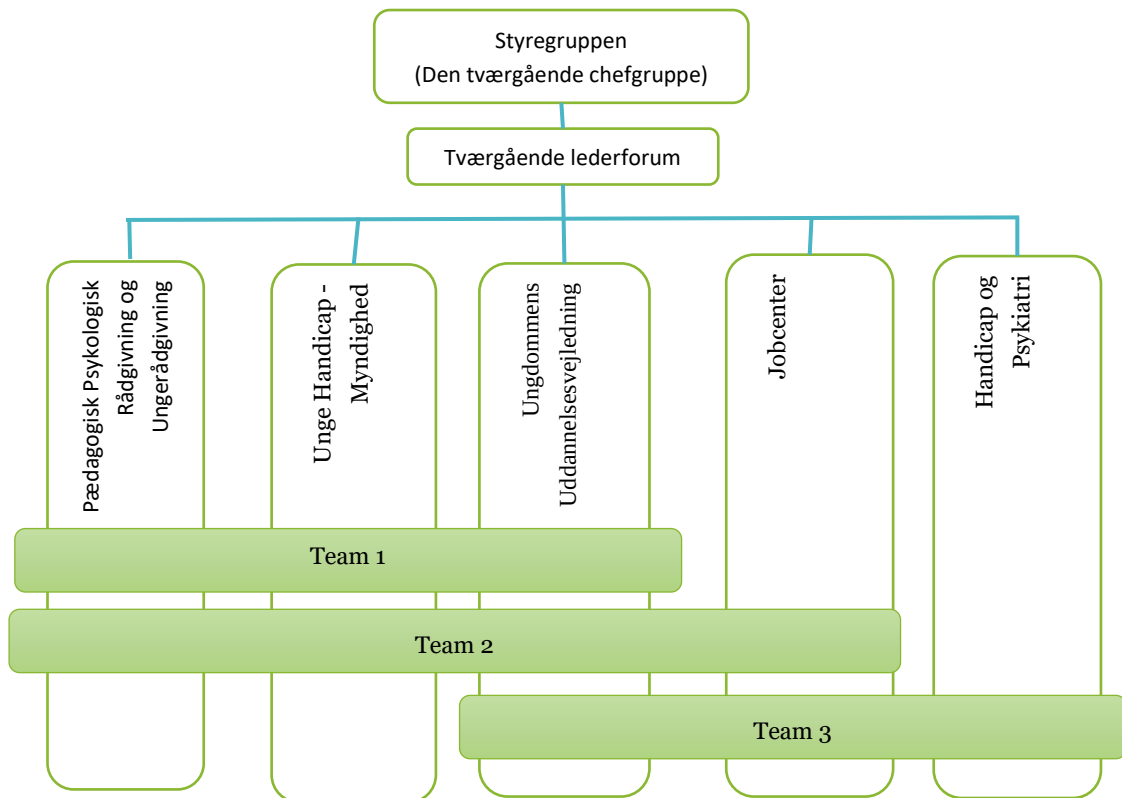

Ledelsesorganisering

Figur 7 nedenfor demonstrerer hvordan ledelsen er fordelt på tværs af afdelingerne, samt hvordan teamstrukturerne fordeler sig. Styregruppen har det overordnede ledelsesansvar, og består af cheferne fra Børn, Uddannelse og Sundhed og Job og Velfærd og lederen fra ungecenteret. Styregruppen mødes hver måned i opstartsfasen.

Det tværgående lederforum består af ledere fra Ungeafdelingen i jobcentret, Unge og Handicap – Myndighed, Ungdommens Uddannelsesvejledning, Børn, Unge og Familieenheden, Handicap og Psykiatri – Myndighed, Kompetencecentret fra jobcentret, Sundhedscentret, Misbrugscenter og Ungdomsskolen. Lederen af ungecenteret deler relevant information fra styregruppen med det tværgående lederforum. Det tværgående lederforum som minimum mødes én gang om måneden.

Figur 7: Ledelsesorganisering

Det foreslås at der skal ansættes en chefkonsulent, som:

- Faciliteter styregruppen og den tværgående ledergruppe
- Sidder med de fulde overblik over hvad der sker på området i og uden for kommunen
- Resultatbehandler
- Følger op på målsætninger og sikre at kursen holdes
- Evaluerer på indsatser
- Har vidensoverblik
- Koordinerer de indsatser som er igangsat
- Medvirker til implementeringsarbejdet

Fælles mål

Til at styrke implementeringen af den kommunale ungeindsats, samt understøtte de strategiske rammer, udarbejdes konkrete mål med udgangspunkt i en fælles LIS. Den overordnede målramme reflekterer de nationale mål, som også er lokalpolitisk vedtaget i 2018, om at der etableres én plan, én kontaktperson og én indgang (beskrevet [herover](#)). Herudover vil der blive fastsat konkrete strategiske mål og delmål, som har til formål at understøtte implementeringen. Målene deles op alt efter hvad tiltaget er rettet mod: Forebyggelse, fastholdelse eller indsats. Derudover vil de deltagende afdelinger fastsætte egne mål for ungeindsatsen, som indarbejdes i de overordnede mål. I løbet af efteråret 2019 vil der blive arbejdet med at konkretisere og fastsætte de fælles mål. Målene udarbejdes med reference til den fælles LIS.

Økonomi

Det er, af byrådet besluttet, at forvaltningerne Job og Velfærd og Børn, Uddannelses og Sundhed foretager fælles budgettering og bevillingsrevisioner med henblik på at ungeområdet, også økonomisk, ses som et sammenhængende område. Der udarbejdes en videre plan for hvordan den fælles budgettering skal foregå i praksis. Til dette formål planlægges det at der udarbejdes en fælles LIS. Der afsættes ressourcer hertil.

Med FGU'en får kommunen et øget finansieringsansvar, da kommunerne skal betale 65 % til skoleydelse, som eleverne modtager under uddannelse og 65 % af taksten til skoletilbuddet. Den økonomiske kompensation fra staten er indarbejde i budget 2019 under Børn- og Uddannelsesudvalget.

Tidsplan for implementering

Maj 2019:

- 2. maj: Præsentation af første udkast til beskrivelse af KUI i styregruppen.
- 13. maj: Præsentation i direktionen.
- 14. maj: Drøftelse i HMU.

Juni 2019:

- 6. juni: Endelig godkendelse af en driftsforankret beskrivelse af KUI i Sønderborg Kommune godkendes af styregruppen.
- 26. juni: Til orientering i Byrådet.

Den videre implementering

Arbejdet med den videre implementering forudsætter at:

- Flerfagligheden prioriteres. Det vil sige at når uddannelseskoordinator indkalder til møde er der pligt til at deltage.
- Den unges plan er opdateret. Når der sker ændringer i den unges plan så er det vigtig at ændringen kommer til den der har ansvar for den overordnede plan, således at alle aktører kan sikre at indsatserne er koordinerede.
- Der sættes fokus på flerfaglighed og fælles ansvar. Den unges plan kendes af alle aktører, og koordinering af denne er kommunens ansvar, med den unge som agent i hvad planen indeholder.

I det videre arbejde med implementering sættes fokus på at omsætte strategi til drift. Team 1 er allerede i opstart, og team 2 er godt på vej. Der er fokus på at få startet team 3 godt og effektivt op. Der er, i dag, et godt samarbejde mellem Jobcenter og UU, hvilket team 3 kan bygge videre på. Det integrerede ungecenter er et stort fokusområde for den videre implementering, på i forhold til lokation, medarbejdere og arbejdsgang.

Derudover er der fokus på medinddragelse af medarbejderne. Nye roller skal defineres og formidles ud til relevante medarbejdere. Arbejdssted og arbejdsgange er en del af dette.

Det er valgt at de relevante afdelinger og medarbejdere, som er involveret i KUI, skal flyttes til den samme fysiske lokation. Af tabellen herunder fremgår det hvor mange medarbejdere det estimeres at omhandle, og

hvor deres primære tilknytning ville være. Behovet for og omfanget af en sammenflytning af Ungeindsatsen vurderes løbende det første halve år.

Bilag 1:

Tabel 1: Bemanding af ungecenter

	Medarbejdere med fast arbejdsstation i Ungecenteret	Medarbejdere med fast arbejdsstation i Ungecenteret, som primært har udadgående funktioner	Medarbejdere med ad hoc tilknytning, fx i forbindelse med deltagelse i teammøde
Ungecenter	52 (10. klasse + Ungdomsskolen + UU) og ca. 125 elever.		
Jobcentret, Ungeafdelingen	19		
Jobcentret, Nextwork		6	
Jobcentret, jobmentorer		10	
Jobcentret, virksomhedskonsulenter			2
Handicap og psykiatri, myndighed	3-4		
§ 85 - støttekontaktpersonordning			August 2019 – januar 2020: Medarbejdere og ledere deltager i alle relevante møder i Ungecentret; både møder i konkrete borgersager og mere generelle koordineringsmøder. Januar 2020: evaluering af indsatsen og behovet for koordinering. Fra februar 2020: omstrukturering i § 85 mhp. placering af særligt § 85 ungeteam i Ungecentret, hvis evalueringen viser, at det er relevant.
Sundhed, psykolog			1
PPR, Børn og Ungerådgivningen			4-6
Myndighed, Unge og Handicap			Sagsafhængig
I alt	74 medarbejdere + ca. 125 elever	16	Ca. 10

Notat

Børn, Uddannelse og Sundhed
Økonomi og Arbejdsmarked
Omsorg og Udvikling
Marts 2025
Sags nr.: [25/2099](#)

Flere unge i job og uddannelse 2025-2030 – udmøntning af den kommunale ungeindsats

Med Lov om kommunal indsats for unge under 25 (KUI) (L201) fra 2018, fik kommunerne det fulde ansvar for at gøre alle unge under 25 år, parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Loven indebar, at kommunerne fik ansvaret for, at der sker en koordinering af den samlede ungeindsats i den enkelte kommune på tværs af uddannelses-, beskæftigelses- og social-indsatsen.

Formålet med kommunernes arbejde med den kommunale ungeindsats er, at den unge og den unges forældre møder kommunen som én samlet instans på tværs af kommunale opgaver. Kommunen skal således sikre, at ansvaret for den unge er præcist og effektivt forankret, sådan at unge, der har behov for støtte på tværs af flere områder, ikke oplever at skulle koordinere egen sag og indsats.

Sønderborg Kommune besluttede i 2018 at organisere KUI-indsatsen i Sønderborg i en "samarbejdsmodel", hvor relevante afdelinger fra Børn, Uddannelse og Sundhed, Omsorg og udvikling og Økonomi og Arbejdsmarked samarbejder om indsatsen for de unge. Organiseringen dækker indsatsen for unge, som har brug for kommunens støtte fra 15-30 år. KUI-indsatsen og den nye organisering trådte i kraft den 1. august 2019.

I 2021 bad Sønderborg Kommune konsulentfirmaet Komponent om at gennemføre en analyse af den kommunale ungeindsats. Formålet med analysen var bl.a. at gøre status på arbejdet med implementering af KUI-indsatsen og den valgte samarbejdsmodel.

På baggrund af analysen besluttede Byrådet i Sønderborg Kommune i 2021:

- At fastholde den politiske forankring og udvalgsstruktur af KUI-Indsatsen
- At fastholde den administrative organisering af KUI-indsatsen (samarbejdsmodellen)
- At administrationen skulle arbejde videre med at udvikle og styrke KUI-indsatsen
- At der skulle igangsættes en proces, som kunne skabe en stærk og fælles politisk vision for ungeindsatsen og den forebyggende indsats.

Sønderborg Kommune har siden 2021 arbejdet med at udvikle og styrke KUI-indsatsen, og samarbejdet om KUI-indsatsen. Byrådet godkendte den 30. oktober 2024 en lokal vision og pejlemærker for arbejdet med den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune. Visionen er udarbejdet i samarbejde med BDO og i en involverende proces med Arbejdsmarkedsudvalget, Børne- og Uddannelsesudvalget og Social, Senior og Handicapudvalg.

I udmøntningen af vision og pejlemærker, præsenteres der hermed forslag til handleplanen "Flere unge i job og uddannelse" 2025-2030. Planen anerkender og bygger videre på de nuværende indsatser på såvel social-, uddannelses- og beskæftigelsesområde, som har været med til at nedbringe antallet af unge, som ikke er i job eller uddannelse fra 714 unge i 1. halvår 2020 til 573 unge i 1. halvår 2024. Med henblik på at mindske

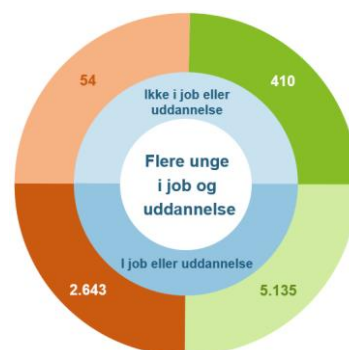
tilgangen af unge uden job/uddannelse vurderes det, at der er behov for at etablere yderligere tværfaglige og håndholdte indsatser.

Handleplanen "Flere unge i job og uddannelse" 2025-2030 består af to nye tiltag: Jobvejen for unge og "Boost". Disse nye tiltag skal også ses i lyset af den nuværende stagnering i målopfyldelsen på de landspolitiske måltal, jf. KUI LIS 2024. Planens målsætning er, at det landspolitiske mål om, at antallet af unge, der ikke er i job og uddannelse i 2030 halveres, indfries (måltal 2). Hvis planen lykkes, vil kun fire procent af de unge i 2030 stå uden job eller uddannelse.

Hvem er de unge i Søndersborg Kommune?

Data opgjort i oktober 2024 viser, at der samlet set er 8.242 unge i målgruppen for den kommunale ungeindsats. Af dem er 7.778 unge i gang med job eller uddannelse. 464 unge er ikke i gang med job eller uddannelse.¹

Det, som karakteriserer de 464 unge, der står uden job eller uddannelse er, at de har komplekse og vidt forskellige udfordringer. For en del af gruppen kan der beskrives konkrete risikofaktorer for, hvorfor de står uden job eller uddannelse. Det kan være psykiske udfordringer, social isolation, svær familiebaggrund, misbrug, kriminalitet, kognitive udfordringer og generelle trivsels- og mestringsudfordringer, som også afspejles i mange afbrudte uddannelses- og arbejdsforløb. For en mindre del af gruppen kan der ikke præcist beskrives risikofaktorer for, hvorfor de ikke er i job eller uddannelse.

Indsatserne skal være med til at mindske tilgangen af unge som står uden uddannelse og job og samtidig hjælpe de unge, som vedvarende står udenfor job og uddannelse.

Nuværende indsatser for unge i Søndersborg Kommune

En gennemgang af de nuværende indsatser og tilbud for unge mellem 15 og 25 år viser en bred og tværgående vifte af indsatser og tilbud for målgruppen. Der er tale om indsatser med et forebyggende sigte, men også egentlige foranstaltninger, som kræver visitation og som aktivt søger, at håndtere konkrete udfordrende og individuelle livssituationer for unge.

Byrådet godkendte den 9. oktober 2024 budgetaftalen 2025-2028, hvori der tilføres midler til en styrket indsats indenfor dansk og matematik i folkeskolen. Indsatsen foregår i to faser fra foråret 2025 og frem og skal ses i sammenhæng med de initiativer, som iværksættes med udgangspunkt i Aftale om folkeskolens kvalitetsprogram, hvor målgruppen er de ca. 10 pct. fagligt mest udfordrede i den enkelte folkeskoles almenklasser.

Sundhedscenteret og Ungecenteret er forankret i Sundheds- og Ungeafdelingen. Ungecenteret har ansvaret for 10. klasse, særlig tilrettelagt uddannelse (stu) og Flyverskolen. Ungecenteret har desuden ansvaret for Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU), som laver kollektiv og individuel uddannelsesvejledning i grundskolen, uddannelsesvejledning til unge der har forladt grundskolen eller har afbrudt et uddannelsesforløb samt brobygning og fastholdelsesaktiviteter i forhold til FGU og ungdomsuddannelserne. Alle unge har en UU-vejleder tilkøbtet fra 7. klasse og op til det 25. år.

¹ Datakilde: KUI LIS 1. halvår 2024. Antallet, som ikke er i gang er eksklusive førtidspension og stu.

I Sundhedscenteret er kommunens sundhedspleje forankret. I samarbejde med forældre, dagtilbud og skole har sundhedsplejen fokus på børnenes fysiske og psykiske trivsel fra fødsel til de forlader grundskolen. Sundhedscenteret driver også Ungeliv, som er et formaliseret netværk mellem Sønderborg Kommune og samtlige ungdomsuddannelsesinstitutioner. I Ungeliv er der udviklet en række tilbud som er målrettet de unge, herunder gratis psykologhjælp og gruppetilbuddet Åben og Rolig, som er stress-håndtering for unge.

Arbejdsmarkedsområdet understøtter således beskæftigelsen for de unge inden for målgruppen dels som en del af den samlede beskæftigelsesindsats dels med en række initiativer særligt rettet mod KUI målgruppen. Job- og uddannelse for ungegruppen er et særligt fokuspunkt i "Sønderborg i Arbejde" herunder på jobmesser, ligesom der i den boligsociale helhedsplan er igangsat initiativer som f.eks. netværk, fritidsjob i virksomhederne m.v.

Arbejdsmarkedsudvalget vedtog i marts 2024 at styrke indsatsen for unge med tre tiltag:

- Mere håndholdt jobformidlerindsats i Ungetemaet (flere personaleressourcer)
- Partnerskaber med virksomheder – rummelige virksomheder
- Udvidet brug af indsatsmodellen Unge på Toppen.

Børn og Familie tilbyder børn, unge og familier indsatser fra det tidligt forebyggende område til det allermest indgribende område. Børne- og Ungerådgivningen tilbyder en lang række forebyggende indsatser for unge under 18 år og forældre. Det kan være gruppetilbud til unge, som f.eks. sorggrupper, skilsmissegrupper, gruppetilbud til LGBT+ personer og gruppetilbud til forældre med psykisk sygdom, misbrug samt lettere behandling til unge med angst. PPR tilbyder rådgivning og vejledning til unge med særlige behov og hvis der er en bekymring for den unge. Myndighed er bevilgende på støttende indsatser, som f.eks. kontaktperson, familie-konsulent, familiebehandling, anbringelser og aflastning.

Omsorg og Udvikling varetager socialområdet for voksne. Myndighed, Psykiatri og Handicap er hhv. visiterende myndighed og "udfører" på diverse foranstaltninger, som f.eks. støttekontaktperson, anbringelser, beskyttet beskæftigelse mv. Omsorg og Udvikling har desuden ansvaret for Misbrugscenteret, som tilbyder gratis hjælp og åben rådgivning til borgere med overforbrug af alkohol, hash, kokain, amfetamin eller andre euforiserende stoffer og ønsker hjælp til at ændre vaner².

Omsorg og Udvikling har i de seneste år haft fokus på at omlægge støtten til lettilgængelig rådgivning og tidlig straks-indsats i tilbuddet "Din vej", gruppebaserede forløb og øget samskabelse med frivillige. 26 pct. af borgerne i disse tilbud er unge under 30 år. De borgere, der deltager i forløbene, opnår flere ressourcer og større ejerskab over eget liv i samspil med deres netværk. Værestederne, der er en vigtig del af forvaltningens tilbud, har udviklet sig fra at være rene aktivitets- og samværstilbud til at være samlingspunkter for borgernes forløb med fokus på progression og netværk, fællesskab og aktivitet.

De nuværende indsatser på såvel social-, uddannelses- og beskæftigelsesområdet har været med til at nedbringe antallet af unge, der står uden job eller uddannelse. Det er vigtigt, at der forsat er et fokus på effekter af eksisterende indsatser i udmøntningen af visionen.

Der ses for nuværende en stagnering i målopfyldelse jf. KUI LIS 1. halvår 2024, og der vurderes derfor et behov yderligere tiltag for at kunne indfri de landspolitiske måltal.

² Status på den kommunale ungeindsats i Sønderborg Kommune, juni 2024

Flere unge i job og uddannelse 2025-2030

Som led i udmøntningen af visionen fremlægger KUI-styregruppen to nye tiltag, som skal bidrage til en positiv bevægelse i forhold til målet om, at andelen af unge op til 25 år uden tilknytning til uddannelse eller arbejdsmarkedet skal halveres i Sønderborg Kommune. De to indsatser vil løbende skulle refereres ind til KUI-styregruppen for at sikre fremdrift, løbende effektmåling samt behov for justeringer undervejs.

Tiltag 1: Jobvejen – et strategisk fokus

Jobvejen for unge skal styrkes som et strategisk fokus i Sønderborg Kommune. En for høj andel af unge lykkes ikke i uddannelsessystemet og har i stedet brug for at gå jobvejen for senere at tage en uddannelse.

Fritidsjob har i Sønderborg Kommune længe været et indsatsområde for unge under 18 år. Undersøgelser viser, at unge oplever, at indtægten fra fritidsjobbet betyder større økonomisk uafhængighed og indsigt i at forvalte egen økonomi, men det handler ikke kun om penge. De unge er stolte over at kunne varetage et arbejde, og når de får ros og anerkendelse for deres præstation i fritidsjobbet, vokser deres selvtillid og tro på egne evner. Dermed er der større chance for at lykkes i forhold til senere job og uddannelse³. Både i regi af Ungdomsskolen, i UU og i arbejdsmarkedets boligsociale indsatser, arbejder man med at hjælpe og støtte de unge bl.a. gennem et samarbejde med virksomheder i form af fritidsjob og praktikforløb. Aktuelt arbejdes der med tiltrækning af tilbud til unge, der ikke er kvalificeret til FGU.

Det nyeste initiativ i forhold til fritidsjob er spireordningen forankret i Omsorg og Udvikling. Ordningen giver unge mellem 14 og 17 år mulighed for at få et fritidsjob på Sønderborg Kommunes plejecentre og giver således de unge adgang til meningsfulde fritidsjob og inspiration til fremtidigt valg af uddannelse.

På arbejdsmarkedsområdet er job omdrejningspunktet for indsatsen med at hjælpe borgere, der har mistet fodfæste i livet – også unge. Effektmålinger af beskæftigelsesindsatsen viser entydigt, at en positiv forandring og udvikling sker i mødet med en virksomhed og et job – parallelt med andre indsatser. Jobcentret i Sønderborg Kommune har gennem en lang årrække etableret et indgående kendskab til og tæt samarbejde med det lokale arbejdsmarked til gavn for både borgere og virksomheder. Et samarbejde, der i maj 2020 blev yderligere styrket af etableringen af 4-partsaftalen "Sønderborg i Arbejde". Seneste initiativ er en 3-punktsplan vedtaget af Arbejdsmarkedsudvalget i marts 2024, der specifikt har til formål at styrke indsatsen for unge mellem 18 og 30 år. Partnerskaber med virksomheder er et af de tre tiltag, hvor Jobcentrets medarbejdere og virksomheder arbejder tæt sammen om at hjælpe og løfte den unge tilbage på sporet.

Med et strategisk fokus på jobvejen for unge i Sønderborg Kommune, skal vi bygge videre på og styrke de erfaringer og effekter vi har opnået, ved at hjælpe og løfte unge i et tæt samarbejde med de lokale virksomheder i Sønderborg Kommune. Dette skal ske ved en fælles virksomhedsindsats på tværs af beskæftigelses- og uddannelsesområdet. Konkret foreslås, at der ansættes to medarbejdere, som skal lave en håndholdt indsats for at løbende 50 udsatte unge kommer ud i fritidsjob og således bidrage til at forebygge at unge mister tilknytning til job eller uddannelse. Der forventes en vægtning af 60% af de unge er under 18 år, hvor de resterende 40% er over 18 år.

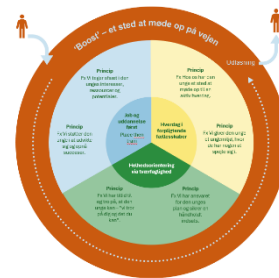
³ Inspirationshæfte "Unge og fritidsjob - Indsats i kommunale ungeenheder", Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Tiltag 2: Boost⁴ – et sted at møde op på vejen

"Boost" er et projekt, som skal afprøve en ny samarbejdsform i KUI-indsatsen. Udvalgte medarbejdere fra uddannelses- beskæftigelses- og socialområdet organiseres i et tværgående og helhedsorienteret team og arbejder sammen om indsatsen for et afgrænset antal unge i alderen 15 til 20 år, som ikke er job eller uddannelse.

Målgruppen for "Boost" er unge med komplekse og meget forskellige udfordringer. Langt de fleste i målgruppen vil inden have været eller været vejledt til et afklaringsforløb på FGU. Fælles for de unge i "Boost" er, at de har behov for en håndholdt og individuel indsats, som rækker ud over de aktuelle tiltag i Sønderborg Kommune.

I projektet skal de unge have en aktiv hverdag og helst ude i en virksomhed eller uddannelsesinstitution. Andre aktiviteter som fx netværksmøder med andre unge fra projektet, skal bidrage til, at den unge oplever en hverdag med aktivitet og fællesskaber. Disse aktiviteter skal afholdes i et ungemiljø, hvor de unge møder andre unge at spejle sig i. Dette kunne f.eks. være i lokaler på Mejeriet i Sønderborg by. Den unges forløb i "Boost" er indrettet efter det individuelle behov, og kan indeholde en række forløb, som bl.a. "Kultur på Recept⁵", virksomhedspraktik eller deltage i PASE⁶ undervisning på FGU. Formålet med "Boost" er at skabe vide rammer for arbejdet med den unge, og sikre, at den unge bliver støttet i det omfang, den unge har brug for, for at udvikle sig. Forskellen ved "Boost" sammenlignet med andre nuværende indsatser i Sønderborg Kommune er, at der i "Boost" sikres et tværfagligt samarbejde og faglighed, bredere rammer for at skabe et individuelt tilpasset forløb, som bl.a. kan indeholde at en medarbejder er med ude i virksomhedspraktik i en periode og at den unge så vidt muligt er en del af et ungemiljø.

Konkret foreslås der at ansætte tre medarbejdere med relevante fagligheder og kompetencer, som i arbejdet med den unge har vide rammer og stor selvbestemmelse til at tilrettelægge, gennemføre og følge op på indsatsen. Indsatsen vil være for løbende 30 unge pr. halve år, dvs. 60 unge årligt.

Et forløb i "Boost" vil have en gennemsnitlig varighed af 6 måneder med mulighed for efterværn for at sikre den gode overgang til det videre voksenliv. Der forventes en ligelig fordeling af unge under og over 18 år. De forventede effekter er, at 65% af de unge kommer i job eller uddannelse 3 mdr. efter afsluttet forløb, som svarer til effekter fra Unge på Toppen.

"Boost" skal indledningsvis etableres som en prøvehandling i et halvt år og fungerer som et foregangsprojekt for, hvordan ungeindsatsen fremadrettet kan tilrettelægges i Sønderborg Kommune.

Samlet effekter

Tabel 1 beskriver udviklingen i antallet af unge, der ikke er i job eller uddannelse som følge af effekten af de forskellige indsatser og tiltag. Tabel 2 er en procentvis opgørelse og som det fremgår forventes det, at vi – med de nuværende og de i handleplanen nævnte tiltag – i 2030 vil nå målet om en 4% nedgang i antallet af unge, der ikke er i job eller uddannelse. Der er i handleplanen lagt et særligt fokus på måltal 2, som de to tiltag forventes en særlig påvirkning på.

⁴ Arbejdstitel

⁵ "Kultur på recept" er et forløb i Sønderborg Kommune, som kobler kultur og sundhed sammen med henblik på at lindre sygdom, som f.eks. angst, depression og let til moderat stress. Forløbet foregår på lokale kulturinstitutioner.

⁶ PASE (privatøkonomi, arbejdspladslære, samarbejdspladslære og erhvervslære) handler om privatøkonomi og læren om at kunne indgå, kollegialt og professionelt, på en arbejdsplads.

Effektmålingen er beregnet ud fra det samlede antal unge i Sønderborg Kommune pr. oktober måned. Målingen tager ikke højde for konjunktur ændringer, herunder det faldende børne- og ungetal.

Tabel 1	Faktisk		Forventet					
	2020	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Antal								
Ej i job eller uddannelse - nuværende indsats	668	464	464	464	464	464	464	464
Heraf fra 15-17 år	59	54	54	54	54	54	54	54
Heraf fra 18-24 år	544	410	410	410	410	410	410	410
AU's 3-punktsplan vedtaget i marts 2024			-25	-25	-25	-25	-25	-25
Effekt af Boost			-10	-26	-26	-26	-26	-26
Effekt af styrkelse af Jobvejen			-10	-25	-35	-45	-55	-65
I alt			419	388	378	368	358	348

Tabel 2	Faktisk		Forventet					
	2020	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Antal								
Ej i job eller uddannelse - nuværende indsats	8,30%	5,39%	5,39%	5,39%	5,39%	5,39%	5,39%	5,39%
Heraf fra 15-17 år	2,2%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%
Heraf fra 18-24 år	10,2%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%	6,9%
AU's 3-punktsplan vedtaget i marts 2024			-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%
Effekt af Boost			-0,1%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%	-0,3%
Effekt af styrkelse af Jobvejen			-0,1%	-0,3%	-0,4%	-0,5%	-0,6%	-0,8%
I alt			4,9%	4,5%	4,4%	4,3%	4,2%	4,0%

Business case

Businessscasen for Jobvejen og Boost er vist i nedenstående tabel.

Beløb i t. kr.	2025	2026	2027	2028	2029	2030	I alt
Udgifter - Jobvejen	600	1.200	1.200	1.200	600	0	4.800
Udgifter - Boost	1.000	2.000	2.000	2.000	1.000	0	8.000
Udgifter i alt	1.600	3.200	3.200	3.200	1.600	0	12.800
Effekt uddannelseshjælp	-125	-1.500	-3.000	-4.500	-5.000	-5.500	-19.625
Nettoresultat (+=-kasse-træk)	1.475	1.700	200	-1.300	-3.400	-5.500	-6.825

De to tiltag vil i første omgang blive organiseret som en prøvehandling fra 2. halvår 2025 til 2028. I denne periode forventes det ikke, at der opnås økonomisk balance i businesscasen, men casen forventes at fortsætte frem til og med 2030. Indsatserne forventes fra medio 2029 at indgå i den almindelige drift, hvorfor medarbejderressourcerne finansieres inden for budgetrammerne.

Medarbejderne i de to tiltag vil få brede rammer i arbejdet med de unge og konkret vil deres kompetencer blive sat fri i selvstyrende teams. Personalet forankres i de tre forvaltninger med 2 årsværk i Børn, Uddannelse og Sundhed, 1 årsværk i Omsorg og Udvikling samt 2 årsværk i Økonomi og Arbejdsmarked. Der er i afsat 200 t.kr. årligt til indsatser, mens yderligere indsatser finansieres af de tre forvaltninger inden for egen budgetramme. De to tiltag er forankret i KUI-styregruppen, der løbende vil følge indsatserne, mens personaleledelsen for de 5 medarbejdere forbliver i de respektive fagforvaltninger.

I 2. halvår 2028 vil der foreligge en midtvejsevaluering af de to tiltag og deres forventede effekt. Viser evalueringen, at de to tiltag har haft den forventede effekt og dermed lavere udgifter, lægges der op til at indsatserne gøres permanente. Dette vil tilføre kassen ca. 6,8 mio. kr. frem til og med 2030. Hvis indsatsen derimod stoppes med udgangen af 2028, vil der modsat være tale om kassefinansiering på 2 mio. kr. Evalueringen kan endelig også vise behov for tilpasninger fra 2029 og fremefter.

I den kommunale ungeindsats er der, både i forhold til disse indsatser og i forhold til arbejdet generelt, fokus på løbende at følge de muligheder, som nye reformer giver for at tilpasse indsatser og indgå i partnerskaber - aktuelt aftalen om Ungeløftet samt Uddannelsesreformen "Flere i Gymnasiet".